

Stephens översätter sista meningen i runslingan: »But those brothers inherited Hane», och prof. Carl Säve har med anledning därav sammanställt inskriftens **hnaa** (för: **hana**) med gårdsnamnet Hanstad: »Did not the home-stead Hanstad obtain its name from the Hani mentioned on the stone still found there?» Stephens sammanställer Hansta-inskriften med den stora Hillersjöristningen (U 29) och runstenen vid Vreta, Markims sn (L 2011). Och han förmodar, att det är samma Inga, som omtalas i dem alla. Gärdar och hans bröder skulle ha varit söner av Inga och hennes andre man Erik. »These young men became daring adventurers, as well as rich. They inherited the property of Hani, and at last died in Greece. As they had no heirs and Airik was now dead, Inka succeeded to all their possessions.»

74. Husby, Spånga sn.

Pl. 44.

Litteratur: B 150, L 379, D 2: 32. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 278, 279; O. Celsius, i Acta Literaria Sueciae 1730, s. 92, SR 2, s. 446; N. R. Brocman, Sagan om Ingvar Widtfarne (1762), s. 244; UFT h. 2 (1872), s. 69; E. Brate, Svenska runristare, s. 73, Anteckningar (ATA); Järvafältets fornlämningar (1929), s. 32, 60; O. von Friesen, Runorna (1933), s. 221.

Äldre avbildningar: Leitz och Hadorph, två olika träsnitt, det ena signerat IH och IL (i: Peringskiölds Monumenta och B 150), det andra av ICH (i: Peringskiölds Monumenta); Dybeck a. a.; Brate 1902 (ATA).

Runstenen står invid den gamla vägen från Husby by till Akalla, VNV om Husby, omkring 60 m. N om statarebostället. Mitt emot runstenen på andra sidan av vägen står en bautasten. I närheten finnes ett gravfält, bestående av högar, stensättningar och rösen. Gården Husby utgör en sammanslagning av 1 mtl. Granby och $\frac{1}{4}$ mtl. Akalla. — Platsen är utmärkt på kartan i *Järvafältets fornlämningar* (nr 52); se även specialkartan över »Nr 52. Gravfält vid Husby».

Enligt *Ransakningarna* finnas »vedh Ackala Giärde 2 Runesteenar»; tydligen har bautastenen på andra sidan vägen blivit uppfattad som en runsten. Hadorph har ändrat uppgiften till: »1 Runnesteen». Peringskiöld och *Bautil*: »Åkale». Celsius, som den 19 juli 1728 besökte platsen, har följande uppgifter: »Akalle Gärde i Spånga Sn, litet från byn. Tas af vid Spånga kyrkia på högra hand, när man reser ifrån Stockholm. 2 stenar mitt emot hvarandra, den ena ritad, annor oritad. Den oritade spricker snart i många st.» Dybeck: »Stenen — på sednare tider skadad — står ett stycke vester ut från Husby (l. lilla Akala) utmed en mindre körväg, som förr ledt till stora Akala, men nu slutar inom Husby mark.»

Gnejs, delvis starkt randig. Höjd 1,84 m., bredd (nedtill) 1 m. Stenens topp är avslagen och förkommen; den fanns kvar 1902, då Brate undersökte stenen, men eftersöktes förgäves 1933. Ett mindre stycke på h. sidan var borta redan på 1600-talet. På v. sidan upptill ha två runristade stycken lossnat; de ha 1936 blivit med stenkitt fastsatta vid stenen. Ytan är rätt ojämn och skrovlig. Men bortsett från detta är ristningen tämligen väl bevarad.

Inskriften (med det inom [] supplerat efter B 150 och Brate):

	+ biorn +	let +	resa +	stein +	þisa +	if[t]R +	be[rþur	sin +]	...	stein +	kop	hialbi ·	ant	hans +	auk +	kos
	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60				
mopir																
65																
	uisti ×	risti														
	70	75														

Biorn let ræisa stæin þenna æftir broður sinn ... -stæin. Guð hialpi and hans ok Guðs modir. Viseti risti.

»Björn lät resa denna sten efter sin broder -sten. Gud hjälpe hans ande och Guds moder. Visäte ristade.»

Till läsningen: Sk vid inskriftens början (före 1 **b**) är osäkert, men sannolikt. Stungna äro 7, 10, 15, 27, 37 **e**; däremot ostungna 19, 22, 68 **i**, 40, 59 **k**. 10 **e** har ett mycket kort streck tvärs över hst; det förefaller sålunda vara **e**, icke **a**.

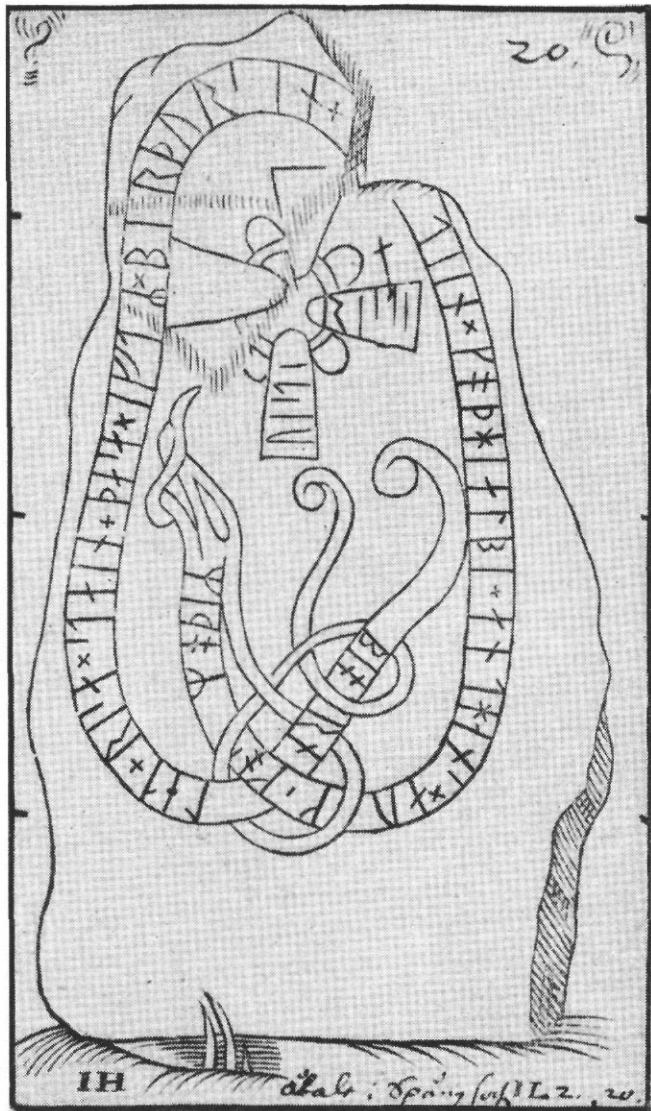


Fig. 54. U 74. Husby, Spånga sn. Efter B 150.

Efter 17 **n** följer +, icke **a**. Efter 23 **f** finnes numera icke spår av något **t**, men avståndet mellan 23 **f** och 25 **r** är så stort, att en runa här säkerligen har funnits. — Hadorph och Leitz: Sk saknas efter 5 **n**; 10 **i**, 15 **a**, 19 **a**, 27 **i**; 22—25 **iftr**; 35 **s** saknas; 37 **e**. Det av ICH signerade träsnittet saknar 25 **r**, har **i** i stället för 32 **s**, saknar sk efter 58 **k**. — Celsius: 10 **a**, 15 **e**, 19 **i**; 22—25 **if-r**, övre delen av 24—25 anges som skadad. Toppstycket av stenen var borta. 35 **s**, 37 **e**, 56—61 **aukus**. — Dybeck: Sk saknas efter 5 **n**; 10 **i**, 15 **e**, 19 **i**. Ett stycke av stenen på v. sidan med runorna 25—27 **r+be** var borta. 35 **s** saknas. 37 **a**. — Brate: Framför 1 **b** möjligen ett **i**. 10 **e**¹, 15 **e**, 19 **i**, 27 **e** (»denna runa har alls icke varit **u**, hvilket man ju här väntar»). Efter 34 **n** och sk + »finnes kanske vänstra kännestreck till **r**... Om runan varit **r**, har denna runa alltså varit den första i broderns namn». Mellan sk efter 34 **n** och 35 **s** har enligt Brates beräkning funnits plats för 3 å 4 runor. 35 **s**, 37 **e**.

Inskriften är ristad av Visäte. Han använder de »svensk-norska» typerna av **s**- och **t**-runorna; däremot icke av **a**, **n** eller **o**. Liksom i U 72 och 73 tecknar han **ei** med **ei**: **stein**; i 9—12 **resa** är sannolikt ett **i** överhoppat. Likaså torde ett **n** vara förbigånget i 18—21 **pisa**. Med 22—25 **if[t]r** jfr U 73 **eftr**. Med 26—31 **berpur** jfr U 73

b-repr. Formen **kop** 'Gud' med **o** finnes även på den av Visäte signerade L 507 Granby, Orkesta sn.

Sitt namn har runristaren tecknat **uisti**, tvåstavigt, även på stenen L 49 Kolsta, Häggeby sn; annars **uisiti**, **uiseti**. Om den tvåstaviga formen se Sö 205.

75. Kista, Spånga sn.

Pl. 46.

Litteratur: L 375. R. Dybeck, Runa (fol.) 2, s. 26; UFT h. 2 (1872), s. 68, h. 5 (1876), s. 118; Järvafältets fornlämningar (1929), s. 60; E. Brate, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: Teckning omkr. 1825 (i: Liljegren, Fullständig Bautil, n:r 375), med Liljegrens handstil signerad J. Rubäck; Brate 1902 (ATA).

Runstenen står 50 m. N om manbyggnaden i Kista gård och 5 m. N om vägen till gården.

Inskriften är första gången anförd i Liljegrens *Runurkunder*. Liljegren har fått sin kännedom om den genom den teckning, som finnes inklistrad i *Fullständig Bautil* (n:r 375). Med Liljegrens handstil är påtecknat: »Spånga S. vid Spångkistan». En annan teckning av samme J. Rubäck (L 612) är daterad 1825. F. ö. äro inga äldre uppgifter om stenen kända. Den saknas i Dybecks *Sveriges runurkunder*. I UFT h. 2 (1872) säges: »Huruvida stenen finnes

¹ I *Svenska runristare*, s. 73 återger Brate detta runtecken som **a**.